

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

„Aprob”

Directorul Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Yerm

Valentina SANDUL

„17” mai 2019

Curriculum modular

S.04.O.017 Activități de educare a limbajului

Specialitatea:

11210 Educația timpurie

Calificarea:

Asistent al educatorului

Aprobat:

Consiliul profesoral al Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Director

Valentina Sandul

Valentina Sandul

„17” mai 2019

Catedra „Limbă și comunicare”

Șef- catedră

Butnaraș V.

Vera Butnaraș

„03” mai 2019

Coordonat cu:

Colegul „Alexei Mateevici” din Chișinău

Director

Bercu

Victoria Bercu

18 mai 2019

Instituția Publică de Educație Timpurie nr. 4 „Clopotel” din municipiul Orhei

Director

Chirtoacă

Victoria Chirtoacă

16 mai 2019

Autori:

Vera BUTNARAȘ, grad didactic superior, Colegiul „ Vasile Lupu” din Orhei

Elena PĂDUREȚ, grad didactic întâi, Colegiul „ Vasile Lupu” din Orhei

Recenzent:

Svetlana CASTRAVEȚ, grad didactic întâi, Colegiul „ Vasile Lupu” din Orhei

Adresa Curriculumului în Internet

Portanul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	10
VII. Studiul individual ghidat de profesor.....	10
VIII. Sugestii metodologice	12
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	12
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	13
XI. Resursele didactice recomandate elevilor	13

I. Preliminarii

În conformitate cu exigențele referitor la pregătirea viitorilor educatori și a asistenților de educator care au menirea de a promova dezvoltarea armonioasă a copiilor în instituțiile preșcolare, această unitate de curs propune un cadru adecvat activității didactice specifice domeniului de formare profesională. În contextul conceptului educațional, pe care se construiește învățământul preșcolar, curriculumul reprezintă o performanță notorie a unității în cauză și a practicii pedagogice din instituțiile preșcolare. Menirea ei constă în promovarea unor noi politici educaționale și curriculare cu referire la dezvoltarea sistemului de învățământ și a-i face pe viitorii asistenți ai educatorului să înțeleagă rolul și însemnătatea educației pentru limbaj și comunicare în dezvoltarea multilaterală a copiilor de vârstă preșcolară. Conținutul tematic al unității de curs *Activități de educare a limbajului* se adresează atât cititorului experimentat (pedagogilor din învățământul preșcolar, educatoarelor, asistenților de educator), cât și celui neavizat, tuturor celor care contribuie, prin priceperea și măiestria lor, la instruirea și educarea copilului mic.

Alături din educatorul din grupă, zi de zi, muncește asistentul de educator, care este preocupat de formarea și perfecționarea continuă, de valorificarea celor mai eficiente metode de abordare centrată pe copil în scopul dezvoltării multilaterale a personalității copilului.

Studiind cu interes și arzândă curiozitate, se va constata că această unitate de curs oferă o sinteză necesară a cunoștințelor psihopedagogice și metodice necesare viitorilor asistenți ai educatorului, care trebuie să fie un model de exprimare literară, coerentă și expresivă.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Modernizarea Învățământului în Republica Moldova este determinată social și antrenează în procesul educațional noua viziune a Curriculumului pentru educația timpurie din 2019, elaborat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Obiectivul major al Curriculumului „Activități de educare a limbajului” constă în formarea /dezvoltarea competențelor de specialitate asistentului de educator, care, în procesul educațional din grădiniță va educa dragostea pentru limbă și valorile neamului, formând personalități creative, utile societății.

Din aceste considerente, accentul se pune pe valorile formative adecvate în scopul asigurării depline a funcției de comunicare. Acest fapt asigură promovarea valorilor naționale și abordarea multiculturală a conținuturilor activităților, care se vor manifesta prin atașament față de pământul natal, prin identificarea deplină cu poporul din care face parte, prin aprecierea și respectarea limbii materne, a valorilor culturale, a tradițiilor și obiceiurilor neamului său.

III.Competențele specifice modulului

- CS1. Formarea abilităților de lucru cu literatura de specialitate;
- CS2. Cercetarea reperelor fundamentale ale activității instructiv- educative în instituțiile preșcolare;
- CS3. Implementarea strategiilor didactice de educare a limbajului în instituțiile preșcolare;
- CS4. Utilizarea diverselor modalități de desfășurare/evaluare a activităților de educare a limbajului;
- CS5. Valorificarea unor tehnici de dezvoltare a creativității și a limbajului la copii de vârstă timpurie.

IV.Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Teoretice	Practice			
IV	60	20	25	15	Examen	2

V. Unități de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Limba maternă în sistemul educației timpurii		
UC1 . Formarea abilităților de lucru cu literatura de specialitate	1.1. Însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă timpurie. 1.2. Vorbirea educatorului și a asistentului de educator ca mijloc de dezvoltare a limbajului și a comunicării coerente la copii. 1.3 Obiectivele și formele de lucru la educarea limbajului și a comunicării în instituțiile de educație timpurie.	A.1. Argumentarea rolului limbii materne în sistemul educației preșcolare. A.2. Lansarea explicațiilor cu privire la însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă timpurie și a calității vorbirii asistentului de educator. Elaborarea hărții conceptuale referitor la formele de educare a limbajului în grădinița de copii.
2. Activități de educare a limbajului la nivelurile fonetic, lexical și gramatical		
UC2. Cercetarea reperelor fundamentale ale activității instructiv- educative în instituțiile preșcolare	2.1. Noțiuni generale despre cul tu ra sonoră a vorbirii. Conținuturi curriculare la dezvoltarea culturii sonore a copiilor de vârstă timpurie. 2.2. Direcțiile de dezvoltare a culturii sonore: dicția , respirația și atenția auditivă. 2.3. Jocurile literare (frământări de limbă, numărători, ghicitori) în dezvoltarea pronunției și a respirației la copii de vârstă timpurie. 2.4. Jocurile literare(poezii – invocări, ghicitori, proverbe, zicători în dezvoltarea auzului fonematic al copiilor de diferite vârste. 2.5. Căile de formare a pronunțării sonore corecte. Materialul verbal necesar pentru lucrul la educarea	A.4.Descrierea conținutului muncii asupra aspectului fonetic al vorbirii, utilizând informația din <i>Curriculum pentru educație timpurie</i>. A.5.Definirea trăsăturilor specifice aspectului fonetic al limbajului. A.6.Recunoașterea specificului de formare a dicției și a auzului fonematic la copiii de vârstă preșcolară. A.7.Imitarea cerințelor de formare a expresivității vorbiri prin desfășurarea jocurilor literare. A.8.Selectarea materialului verbal necesar la educarea culturii sonore.

UC3. Implementarea strategiilor didactice de educare a limbajului în instituțiile preșcolare	cul t u r i i sonore. 2.6.Alcătuirea și analiza albumului „Pronunță corect”. 2.7. Însemnătatea și obiectivele lucrului lexical în instituțiile de educație timpurie. 2.8.Jocul didactic. Rolul și importanța jocului Didactic în dezvoltarea vocabularului la copiii de vârstă timpurie. 2.9.Observarea. Tipuri de observări. Pregătirea, organizarea și desfășurarea activităților de observare(a jucăriei, a fenomenului din natură etc.). 2.10.Convorbirea. Specificul activităților de convorbire și tematica lor. Structura activității de convorbire. 2.11. Lectura după imagini. Specificul și importanța lecturii după imagini. Pregătirea și desfășurarea lecturii după o imagine și o serie de imagini. 2.12. Lectura textului. Etapele lecturării textului poetic /proză în diferite grupe de vârstă. 2.13.Memorizarea. Valoarea instructiv – educativă a poeziilor. Organizarea și desfășurarea activităților de memorizare a poeziilor.	A.9.Elaborarea unui album de lucru fonematic. A.10. Implementarea jocurilor didactice în educația timpurie. A.11. Definirea trăsăturilor specifice ale activității de observare; proiectarea activităților de observare a jucăriei/fenomenului din natură. A.12.Recunoașterea specificului de formare a vorbirii dialogate la copiii de vârstă preșcolară. A.13. Implementarea metodelor de desfășurare a activităților de lucru cu imaginile în diferite grupe de vârstă. A.14.Asimilarea specificului de lucru cu operele literare prin proiectarea unor etape de lucru cu textul. A.15. Implementarea procedeeleor de lucru la analiza literară a textului poetic/ în proză. A.16.Impelmentarea formelor de lucru cu textul literar în afara activităților educaționale. A.17. Elaborarea planului de idei
---	--	--

	2.14. Excursiile – rolul lor în dezvoltarea vocabularului și familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător. 2.15. Rolul ghicitorilor în dezvoltarea vocabularului. Alcătuirea și analiza albumului cu ghicitori. 2.16. Specificul însușirii structurii gramaticale de către copiii de vârstă timpurie. 2.17. Exerciții și jocuri didactice ce contribuie la formarea structurii gramaticale a vorbirii. 2.18. Conținuturi curriculare care reflectă dezvoltarea vorbirii coerente la copiii de vârstă timpurie. 2.19. Jocurile didactice ce contribuie la dezvoltarea vorbirii dialogate (joc-dramatizări, joc de rol). 2.20. Procedee de dezvoltare a vorbirii monologate. Felurile povestirilor. Alcătuirea povestioare - model după jucărie, imagine, fenomen etc. 2.21. Repovestirea și rolul ei în învățarea copiilor de a povesti în diferite grupe de vârstă. 2.22. Analiza textelor pentru repovestire/tematica lor. Alcătuirea întrebărilor în baza textului literar.	la desfășurarea excursiei și dezvoltarea vocabularului. A.18. Simularea activităților de analiză a ghicitorilor; elaborarea albumului cu ghicitori. A.19. Identificarea conținutului de însușire a structurii gramaticale în diferite grupe de vârstă. A.20. Observarea greșelilor gramaticale la preșcolari și modalități /procedee de prevenire a lor. A.21. Aplicarea metodelor în cadrul formării structurii gramaticale a vorbirii. A.22. Formularea/selectarea exercițiilor și a jocurilor cu conținut gramatical, a sarcinilor de dezvoltare a vorbirii dialogate. A.23. Urmarea sarcinilor de dezvoltare a vorbirii monologate prin selectarea jucăriilor /textelor pentru povestire. A.24. Asimilarea specificului de lucru în cadrul activităților practice. A.25. Detectarea lucrului la repovestire re/selectarea textelor pentru repovestire.
--	--	---

III. Activități de familiarizare a copiilor cu literatura artistică și educare a limbajului		
UC4. Utilizarea diverselor modalități de desfășurare/evaluare a activităților de educare a limbajului	3.1. Importanța literaturii artistice în dezvoltarea limbajului și a comunicării coerente la copiii de vârstă timpurie.	A.26. Identificarea impactului literaturii artistice asupra educării limbajului și comunicării la copii.
	3.2. Cerințele Curriculumului pentru educație timpurie în familiarizarea copiilor cu literatura artistică.	A.27. Detectarea conținuturilor curriculare referitor la educația literar –artistică în grădiniță.
	3.3. Activitățile de literatură. Prezentarea de carte în diferite grupe de vârstă.	A.28. Integrarea literaturii artistice în educația armonioasă a preșcolarilor.
	3.4. Simularea activității de alcătuire a povestirii creatoare în diferite grupe de vârstă.	A.29. Ilustrarea conținutului activităților de literatură în grădinița de copii.
	3.5. Zona de activitate literar-artistică. Organizarea activităților literar-artistice în viața cotidiană. Jocurile literare. Rolul colțișorului de carte / bibliotecii în grădinița de copii.	A.30. Aplicarea cerințelor curriculare în cadrul activităților practice.
	3.6. Seratele distractive și cele tematice. Alcătuirea scenariului pentru serata distractivă.	A.31. Specificarea conținutului zonei de activitate literar-artistică.
	3.7. Victorinele literare. Alcătuirea scenariului pentru victorina literară.	A.32. Planificarea seratelor. Gestionarea lucrului în cadrul victorinelor literare.
	3.8. Matineele literare și însemnătatea lor în dezvoltarea limbajului și a comunicării coerente.	A.33. Monitorizarea seratei distractive în diferite grupe de vârstă.
	3.9. Analiza și alcătuirea scenariului pentru matineul literar dedicat scriitorului îndrăjit.	A.34. Simularea matineului literar în baza scenariului elaborat în grupa mare.
UC5. Valorificarea unor tehnici de dezvoltare a creativității și a limbajului la copii de vârstă timpurie		

VI.Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiul individual
			Teoretice	Practice	
1.	Limba maternă în sistemul educației timpurii	4	2	1	1
2.	Activități de educare a limbajului la nivelurile fonetic, lexical și gramatical	36	12	14	10
3.	Activități de familiarizare a copiilor cu literatura artistică și educare a limbajului	20	6	10	4
	Total	60	20	25	15

VII.Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru Studiul individual	Produce de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Limba maternă în sistemul educației timpurii			
1.Însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă preșcolară. 2.Vorbirea educadorului ca mijloc de dezvoltare a vorbirii copiilor.	Referat	Prezentare orală	Săptămâna întâi
2.Activități de educare a limbajului la nivelurile fonetic, lexical și gramatical			
1.Jocurile didactice ce contribuie la educarea culturii sonore.	Selectare exerciții, jocuri	Prezentare orală	Săptămâna a II-a
2. Alcătuirea și analiza albumului „Pronunță corect”.	Proiect individual	Prezentare	Săptămâna a III-a
3.Excursiile – rolul lor în familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător și dezvoltarea vocabularului.	Proiect didactic	Comunicare	Săptămâna a IV-a
4.Alcătuirea și analiza albumului cu ghicitori.	Proiect individual	Prezentare Demonstrarea	Săptămâna a V-a Săptămâna

5. Jocul didactic. 6.Exerciții și jocuri didactice ce contribuie la formarea structurii gramaticale a vorbirii.	Prezentare jocuri Selectare exerciții, jocuri	modelelor-scheme Prezentare	a VI-a Săptămâna a VII-a
7. Didactca dezvoltării vorbirii dialogate. Obiectivele și conținutul lucrului. Convorbirile individuale și colective.	Realizarea schemelor tematice	Comunicare/simulare	Săptămâna a VIII-a
8. Jocurile didactice ce contribuie la dezvoltarea vorbirii dialogate.	Selectare exerciții, jocuri	Prezentare	Săptămâna a IX-a
9. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale activității de povestire după jucărie.	Proiect didactic	Simulare	Săptămâna a X-a
10. Analiza textelor pentru povestire și alcătuirea întrebărilor în baza textului literar.	Planul de idei al textului literar	Prezentare	
3.Activități de familiarizare a copiilor cu literatura artistică și educare a limbajului			
1.Importanța literaturii artistice în educația copiilor de vârstă timpurie. Activități de lectură. Rolul și conținutul lor. Povestirea creatoare /scrisoarea literară.	Realizarea schemelor tematice	Demonstrarea modelelor-scheme	Săptămâna a XI-a
2. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale activităților de literatură artistică în educația timpurie.	Proiect didactic	Prezentare	Săptămâna a XII-a
3.Alcătuirea și analiza victorinelor literare. Simularea victorinelor literare.	Proiect de grup	Prezentare	Săptămâna a XIII-a
4.Alcătuirea scenariului pentru matineul literar.	Proiect individual/grup	Prezentare/ analiză	Săptămâna a XIV-a
5.Simularea matineului literar/tematic .	Proiect individual/ de grup	Simulare	Săptămâna a XV-a

VIII.Sugestii metodologice

Metode și procedee folosite în cadrul modulului:

1. Știu-Vreau să știu -Învăț;
2. Diagrama Venn;
3. Graficul T;
4. Cubul;
5. Descoperirea prin învățare;
6. Eseul în trei trepte
7. Proiectul individual/ de grup
8. Asaltul de idei,
9. 6 De ce? etc.

IX.Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea elevilor are loc atât în baza cunoștințelor teoretice, cât și în baza soluționării situațiilor practice (proiecte individuale, de grup, simulări etc.).

Evaluarea va avea ca scop eficacitatea cursului prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate și rezultatele obținute de către elevi în activitatea de predare- învățare. Ea va include nu numai cunoștințe, ci și capacități de argumentare și de identificare a noțiunilor studiate la diverse conținuturi.

La fiecare etapă a actului didactic se vor utiliza una sau mai multe tehnici de evaluare, precum:

- Proba scrisă – o modalitate prin care se dovedește , se demonstrează dacă cunoștințele obținute corespund scopului și cerințelor profesorului.
- Observarea – o metodă de cercetare primară nonreactivă. Ea presupune urmărirea subiectului fără ca acesta să fie studiat, în scopul de a culege informații privind comportamentul lui în diverse situații și modul în care reacționează la anumiți stimuli.
- Proiecte individuale – metodă interactivă individuală, se poate desfășura pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, care are o importantă valoare instructiv-educativă, deoarece îl implică activ pe elev în crearea și colectarea materialelor constitutive.
- Portofoliu – mapă în care sunt păstrate toate proiectele didactice, schemele elaborate la unitatea de curs, referate, jocuri, fișe etc.
- Jocul didactic – metodă de instruire, model simplificat și formal al unei situații pentru a face posibilă analiza unor situații noi.
- Simularea-tehnică de lucru în baza căreia se verifică abilitățile/ competențele de specialitate formate în baza unor conținuturi.

X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Sală de clasă amenajată corespunzător cerințelor de învățare, precum și materiale didactice: suport de curs, caiete, alte rechizite școlare după necesitate, mijloace didactice: tablă, proiector, computer și alte mijloace în conformitate cu activitățile și cerințele de moment.

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată
1.	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> , elaborat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova din 2019.	Biblioteca Sala de lectură
2.	Cemortan, S., <i>Formarea premiselor cititului și scrisului în preșcolaritate</i> . Chișinău: Universitas, 1999.	Biblioteca Sala de lectură
3.	Cemortan-Secară, S., <i>Dezvoltarea verbal-artistică a preșcolarilor</i> . Chișinău: Știința, 1992.	Biblioteca Sala de lectură
4.	Cemortan, S., <i>Activitatea teatralizată a copiilor</i> . Chișinău, Stelpart, 2010.	Biblioteca Sala de lectură
5.	Cemortan, S., <i>Educația copiilor pentru jocuri</i> . Stelpart, 2008.	Biblioteca Sala de lectură
6.	Cemortan, S., <i>Jocuri literare</i> Chișinău, Stelpart, 2010.	Biblioteca Sala de lectură
7.	Pimont, A., <i>Jocuri de cuvinte</i> Editura ARC, 2018	Biblioteca Sala de lectură
8.	Romanciuc, V., <i>Primii pași printre cuvinte și cifre</i> Editura ARC, 2018.	Biblioteca Sala de lectură
9.	Jelescu, P., Jelescu, R., <i>Dezvoltarea vorbirii (grupele mică, medie, mare, pregătitoare)</i> . Chișinău, Poligraf-DEsing	Biblioteca Sala de lectură
10.	Duminică, S., Dascăl, A., <i>Activități integrate cu orientare Parteneriat instituție preșcolară-familie. Ghid metodologic pentru cadrele didactice și părinți</i> . Chișinău, 2012.	Biblioteca Sala de lectură